

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci nezl. žalobce **J. F.**, zast. opatrovníkem Pavlem Skřečkem, Lanškroun, Ostrovské předměstí, Franze Kafky 443, právně zast. JUDr. Jaromírem Jeřábkem, Rychnov nad Kněžnou, Staré náměstí 67, proti žalované Česká republika - **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, o příspěvek na péči, k žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, ze dne 30. 12. 2011, čj. SV/66669/11919/10/GM, takto:

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, odboru sociálních věcí, ze dne 30. 12. 2011, čj. SV/66669/11919/10/GM se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení k rukám právního zástupce částku 1.600,- Kč, a to do 30ti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou brojil žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 30. 12. 2011, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Kostelci nad Orlicí, odboru sociálních věcí, ze dne 25. 5. 2010, vydané pod čj. 4280/2010/KNO a bylo zamítnuto odvolání žalobce.

V žalobě připomněl žalobce, že ku zrušení napadeného rozhodnutí v téže věci již jednou došlo, a to rozsudkem krajského soudu ze dne 29. 9. 2011, a to pro nepřezkoumatelnost a nedostatek zdůvodnění, žalobce je přesvědčen, že zrušující důvody soudu nebyly v novém řízení respektovány. Dále pak žalobce poukazuje na zdůvodnění rozhodnutí, které staví dětský domov na roveň zdravotnickému zařízení z důvodu zamezení duplicitního financování péče o dítě v dětském domově v reakci na argumentaci žalobce, srovnávajícího péči rodičů a péči DD..., tato hrazena z rozpočtu MŠMT... a v tomto žalobce plně odkazuje na zákon a nárok na příspěvek s tím, že argumentaci žalobce odvolací orgán v tomto směru nepochopil. Zdůvodnění KÚ pak pokládá za zmatené a nelogické. Pokud odvolací orgán zdůvodňuje úmysl zákonodárce tak, že smyslem právní úpravy je zamezit duplicitnímu financování péče, která je při pobytu ve zdravotnickém zařízení hrazena z veřejného zdravotnického pojištění a adekvátně tomu je při umístění dítěte v DD péče hrazena MŠMT, žalobce takovou argumentaci považuje za konstrukci, nemající oporu v zákoně, neboť § 14a zákona č. 108/2006 Sb., o soc. službách, o ničem podobném nemluví, celý zákon zmiňuje pouze zdravotnická zařízení, ústavní léčbu v těchto zařízeních apod. Žalobce je přesvědčen, že pokud by byl úmysl zákonodárce takový, jak žalovaný tvrdí, jistě by to zcela jednoduše vyjádřil např. v samotném citovaném ustanovení tak, že dítěti, umístěnému v DD se příspěvek nevypláčí. Takové ustanovení však v zákoně není. Krajský soud žalovanému doporučil v jasně komplexní argumentaci, aby si ujasnil důvody zamítavého rozhodnutí, tedy, zda nepřiznal příspěvek proto, že nebyly naplněny podmínky § 7 odst. 2 cit. zákona, či zda je negativní výsledek odvislý výlučně od změny provedené zákonem č. 206/2009 Sb. (s účinností od 1. 8. 2009) a má konkrétní souvislost s obsahovou změnou § 14a zákona o sociálních službách. Krajský úřad však obě ustanovení argumentačně slučuje a vykládá zákon nekorektně a účelově. Žalobce poukazuje na výtky krajského soudu, které v jeho rozhodnutí zazněly a na něž žalovaný prakticky nereagoval, tyto se týkaly nesprávné argumentace a nekonstruktivního přístupu k oprávněné osobě, žalovaný se též zcela opomněl vypořádat s námitkami žalobce, v jejichž rozsahu soud odkázal na rozhodovací činnost Ústavního soudu. Žalobce z uvedeného vyvodil, že odvolací orgán v novém rozhodnutí nerespektoval výroky soudu, uvedené v rozsudku ze dne 29. 9. 2011, sp. zn. 28 Ad 19/2010, v odůvodnění na ně vůbec nereagoval. Z toho žalobce usuzuje, že žalovaný se vzdal možnosti věcné argumentace a odůvodnění a uchýlil se pouze k proklamativnímu konstatování, že oprávněná osoba nesplnila požadavek § 7 odst. 2 o sociálních službách. Tímto se pak tedy spor žalobce s žalovaným zužuje pouze na výklad zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v pl. znění a další námitky žalobce uplatněné v předchozím řízení jsou irelevantní, není třeba je dále obhajovat, neboť žalovaný je nově vůbec nenapadá a ani se jimi nezabývá. Z pohledu žalobce je tak jedinou pozitivní věcí, kterou žalovaný učinil to, že dal nepochybně najevo, že spor je veden pouze a

výhradně na rovině výkladu zákona o sociálních službách účinném od 1. srpna 2009, proto zřejmě nebylo přikročeno k žádnému šetření (ve speciální škole v Lanškrouně), ani nebylo požadováno doložení dokumentace a způsob poskytování péče oprávněné osobě. V této souvislosti ovšem žalobce připomíná, že žalovaný tak zcela opustil otázku, zda zaměstnanec DD může či nemůže poskytovat péči jako jiná osoba, neboť zatímco v prvním rozhodnutí ze dne 20. 8. 2010 obšírně argumentoval svůj zamítavý postoj k této otázce, v reakci na rozsudek soudu z 29. 9. 2011 již pouze uvádí, že zákonodárce měl údajný úmysl zamezit duplicitnímu financování péče. Je však nutno vidět, že nepřiznáním příspěvku žalobci je pouze odpírána možnost jeho přístupu k péči, kterou stát jinak garantuje prostřednictvím výše cit. zákona o sociálních službách. Žalobce dále poukazuje na zřejmý úmysl žalovaného prostě příspěvek nepřiznat, což dokládá poukazem na jeho měnící se argumentaci. Žalobce je nadále přesvědčen, že na základě řečeného vyplývá, že pokud má dítě (oprávněná osoba) na příspěvek dle zákona o sociálních službách nárok a žádný jiný právní předpis obdobné právní síly toto nevyvrací (v daném případě např. žalovaným dříve uváděný zákon o výkonu ústavní výchovy – č. 109/2002 Sb.), pak příspěvek náleží, má být vyplácen pro zkvalitnění života dítěte, na což je používán. V neposlední řadě pak žalobce odkazuje na znění ust. § 7 odst. 2 a § 14a cit. zákona a uvádí, že žalovaný z jejich dikce vyvozuje skutečnost, že dítě umístěné v DD na příspěvek nárok nemá, neboť dětský domov jako zařízení pro výkon ústavní výchovy je možno postavit na roveň zdravotnickému zařízení proto, že je zde duplicita financování na úrovni takového zařízení. Žalobce je v ohledu vypuštění zařízení DD z ust. § 14a ovšem opačného názoru než jak činí výklad žalovaný, a to toho, že zákonodárce měl spíše na mysli brát osoby zde umístěné jako kterékoliv jiné oprávněné osoby bez ohledu na jejich momentální umístění, právě pouze s výjimkou zdravotnických zařízení. Novelou zákona, účinnou od 1. 1. 2012 bylo dáno i osobě umístěné v DD právo usilovat o nárok na příspěvek na péči a došlo tak k jasné formulaci, žalobci však již příspěvek nebyl vyplácen zhruba 2 roky, o tuto péči přišel, zčásti byla zajišťována dobrovolnický. Na svém nároku však trvá, právě z důvodu diskriminace oprávněné osoby. Pokud bude spor doveden do konce zdárně, bude příspěvek použit na zkvalitnění života žalobce obdobně, jako u ostatních dětí umístěných v DD, které tento příspěvek pobírají. Je proto navrhováno, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno, věc vrácena k dalšímu řízení a zástupci žalobce byly uhrazeny náklady řízení.

Soud konstatuje, že žaloba byla následně Krajským úřadem Královéhradeckého kraje postoupena v březnu 2012 Ministerstvu práce a soc. věcí ČR v Praze, a to na základě zákona č. 366/2011 Sb., kterým byla působnost krajských úřadů v rozhodování ve věcech dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvku na péči přenesena na cit. ministerstvo jako procesního nástupce žalovaných krajských úřadů v těchto věcech před soudy.

Ve svém vyjádření ze dne 16. 4. 2012 pak MPSV ČR jako žalovaná uvádí, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje postupoval v případě žalobce jako odvolací orgán dle doporučených postupů 3/2009 ze dne 27. 7. 2009, které byly vydány k novele zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, proto na základě novely nejdříve byl příspěvek městským úřadem odňat a opatrovník podal novou žádost o

příspěvek na péči. Příspěvek na péči nebyl přiznán z důvodu změny zákona, byl poskytován dítěti do dětského domova od 1. 1. 2007 do 31. 7. 2009 v souladu s ust. § 14a odst. 1 – příspěvek se nevyláčí, jestliže oprávněná osoba je po celý kalendářní měsíc v ústavní péči zdravotnického zařízení, nejde-li o poskytování sociálních služeb podle § 52, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, s výjimkou dětského domova, nebo je ve výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo trestu odnětí svobody. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém některá z těchto skutečností nastala, pokud k tomuto dni trvá. Výplata příspěvku se obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato skutečnost netrvala po celý kalendářní měsíc. Od 1. 8. 2009 byla dle novely zákona o sociálních službách mj. vypuštěna i slova „s výjimkou dětského domova“, odvolací orgán byl však upozorněn, že v dětském domově jsou děti z Pardubického kraje, které nadále příspěvek na péči pobírají. Před vydáním rozhodnutí odvolacím orgánem bylo provedeno sociální šetření, zda skutečně žalobce nepotřebuje ústavní péči či jiné specializované zařízení. Žalovaný zrekapituloval průběh řízení o přiznání příspěvku na péči a považuje napadené rozhodnutí KÚ za správné, navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ze správního spisu soud konstatuje, že žádost o příspěvek na péči pro nezl. J. F. byla podána dne 6. 11. 2009, jako poskytovatel pomoci je uvedeno Centrum pro zdravotně postižené Pardubického kraje. Pro Městský úřad v Kostelci nad Orlicí posoudila stupeň závislosti nezletilého OSSZ v Rychnově nad Kněžnou tak, že jde o těžkou závislost na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 zákona o sociálních službách, tedy o III. stupeň, a to 1. 4. 2010. V odvolání DD D. Č. ze dne 27. 5. 2010 (po vydání zamítavého rozhodnutí MÚ v Kostelci nad Orlicí ze dne 25. 5. 2012) se uvádí, že cit. Centrum poskytovalo službu nezletilému do 31. 12. 2009 dle smlouvy, která je vždy prodlužována na dobu určitou – viz Dodatky č. 1 a č. 2. DD pak reaguje na odůvodnění o tom, že je-li dítě umístěno do DD s mentálním, smyslovým, kombinovaným či jiným postižením, DD je povinen se o dítě postarat všestranně tak, že DD je přesvědčen, že jsou-li splněny podmínky nároku na příspěvek a jiný právní předpis téže síly tomu neodporuje, tj. přímo takový nárok nevylučuje, pak příspěvek oprávněné osobě náleží. DD poskytuje žadateli péči dle § 2 odst. 12 zákona o ústavní výchově, tedy, jsou zajištěny vhodné podmínky úpravou denního režimu, rovněž vybavení je odpovídající, v rámci komplexní péče je zajištěn vzdělávací, terapeutický i sociálně rehabilitační program. Poskytovaný příspěvek na péči byl využit zcela v souladu se zákonem o sociálních službách na pomoc nezletilému v oblastech úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti, a to dle posouzeného stupně závislosti. Tato péče pomáhala nezletilému jak ve speciální škole v Lanškrouně, tak v DD překonávat jeho handicap v míře a rozsahu, který měl zákonodárce zřejmě na mysli. DD nesouhlasí s tím, že vychovatel DD nemohl být „jinou“ osobou ve smyslu § 7 zákona. Dne 28. 6. 2010 bylo provedeno KÚ KHK sociální šetření v DD. Na str. 10 se pak ve spise nachází výčet činností, které korespondují s náplní práce jiné fyzické osoby při péči o nezletilého ve smyslu § 24 zákona o sociálních službách a výčet činností, které představují náplň práce osobního asistenta (registrovaného poskytovatele sociálních služeb při péči o jeho osobu ve škole ve smyslu téhož předpisu). Soud dále konstatuje, že rozhodnutí MÚ

v Kostelci nad Orlicí je zamítavé a je zdůvodněno tím, že zaměstnanci DD nejsou jinou fyzickou osobou ve smyslu zákona o sociálních službách, DD je povinen poskytnout pomoc plynoucí z přiznaného stupně závislosti.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, proto napadené rozhodnutí žalovaného v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a dle jeho odst. 4 věc vrátil k dalšímu řízení. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.

Nejdříve soud konstatuje, že žalovaný sice ve svém vyjádření ze dne 16. 4. 2012 nabídl znění doporučených postupů 3/2009 ze dne 27. 7. 2009, které vydány k novele zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, toto znění však soudu nepředložil, naskenovaná stránka v příloze tento text neuvádí. Soud však konstatuje, že doporučené postupy žalovaného není možné stavět co do právní síly nad zákon samotný a po přezkoumání věci soud dospěl k výkladu novel zákona v zřejmě jiném smyslu, než jak uvádí ve svém vyjádření žalovaný.

Soud musí konstatovat a v tomto směru dát žalovanému za pravdu, že pro období 1. 8. 2009 – 1. 1. 2012 došlo k situaci, kterou bylo možno vysvětlit různými způsoby (pokud jde o **znění ust. § 7 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. – znění k 31. 7. 2009** – nárok na příspěvek má osoba, uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8; **znění k 31. 12. 2011** – nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo jiná fyzická osoba uvedená v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu, nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče formou ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu. Nicméně po opětovné novele, kdy jeho znění je následující : - Nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 nebo **dětský domov**, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace - již různý výklad zcela jistě možný není.

Soud je přesvědčen, že pokud by byl úmysl zákonodárce takový, jak se snaží žalovaný vyjádřit, nemohlo by posléze dojít k tomu, že oproti dřívějším zněním tohoto

ustanovení zákona, kde DD nebyl vůbec citován, došlo k výslovnému zařazení a citování DD jako možného poskytovatele pomoci potřebné osobě. K žalovaným uváděnému výkladu dle přesvědčení soudu za dané situace - a za znění ust. § 7 zákona č. 108/2006 Sb. do 31. 7. 2009, dále k 31. 12. 2011 a posléze k výše uvedenému znění - nelze dospět. Naopak, z jednotlivých znění cit. ustanovení lze, dle přesvědčení soudu, dovodit jediné, a to, že po určitém období, kdy toto ustanovení obsahovalo toliko znění víceméně obecného charakteru, došlo na základě problémů z praxe k vyprecizování tohoto znění, a to tak, aby o jednotlivých možných poskytovatelích uvedených služeb a pomoci nebylo žádných pochyb. Tento závěr soudu konečně posiluje jistě i jeho úvaha v tom smyslu, že sám žalovaný ve svém vyjádření uvádí mj., že zjistil, že dalším dítětem z Pardubického kraje byl do DD příspěvek poskytován a je tak z ústavně právního pohledu zcela zřejmé, že v daném případě by při výkladu žalovaného došlo i k nerovnosti nezletilého žalobce vůči dalším nezletilým poživatelům příspěvku na péči, kteří byli prakticky v totožné či obdobné situaci.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je pak soud přesvědčen, že ve světle výkladu úmyslu zákonodárce, vztahujícímu se ku znění ust. § 7 zákona o sociálních službách a ku skutečnosti, že v řízení, předcházejícím vydanému rozhodnutí žalovaného došlo k nespornému zjištění, že v případě nezletilého žalobce se jedná o osobu těžce závislou (tedy III. stupněm závislosti dle § 8 tohoto zákona) i s přihlédnutím na listiny, obsažené ve správním spisu a výše soudem citované, tedy, kdo a v jakém rozsahu nezletilému poskytoval a zřejmě i poskytuje nadále potřebnou pomoc, dospěje žalovaný k závěru, že prvoinstanční rozhodnutí správního orgánu nemůže uspět, tedy, že žalovaný bude respektovat právní závěr soudu v souladu s ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce žádal uhradit náklady právního zastoupení. Tyto dle přesvědčení soudu spočívají ve dvou úkonech právní služby, které dle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v pl. znění znamenají částku 2 x 500,- Kč a dle § 13 odst. 3 téže činí paušální odměna 2 x 300,- Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy částku 1.600,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 26. března 2013

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně